

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásban és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Budapest, 1891. október 10.

Az ellenzék tehát kitűzött jelszavához híven megkezdte az országgyűlés utolsó ülészakánának megnyitásával az élthalál-harcot a Szapáry-kormány ellen, s hogy a választásokra előkészítse maga számára a kedvező talajt, vádaskalással, armánnyal az uralkodó többség ellen, iparkodik hangolni a nemzetet. De a kormányt mindez nem genirozza, gr. Szapáry hideg fölényes nyugalommal vezet tovább; utóbbi nyilatkozatával, melyben Apponyi vádjával szemben a kormány s a többség további teendőit a magyar nemzet s állam konszolidációja érdekében kifejté, oly pielesztárra emelkedett, ahova föl nem érhetnek az ellenzéki újságokban háborgó ellenzéki gyűlölet zavaros hullámai. A többség tömörülve sorakozik vezére körül s el van határozva megvédeni a parlamentárizmust, melyet az ellenzék mint elkeveredett vak Sámson — nem oly erős ugyan mint az ó-testamentomi zsidó athléta, de vakságban hozzá hasonló — öngyilkos vak dülhöngéssel a maga s a nemzet feje fölött romba akar dönteni.

A jövő évi költségvetés, melyet a kormány előterjesztett, újabb bizonyosság az ország pénzügyi viszonyainak gyökeres megjavulására nézve, deficit nem lesz, sőt fölösleg, nem sok ugyan, de az időre még kevesebb volt előirányozva, s a tényleges eredmény még is milliókra menő többlet volt. E költségvetés bizonyítja, hogy nemcsak az ország biztonsága, de kulturális s anyagi előhaladása is gondos ápolót bír a kormányban, mely azontelül nemcsak a közigazgatás megjavításának jelszavát hangoztatja, de annak egyik biztosítékát már meg is szerezte a tisztviselők fizetésének a most előterjesztett budgetben már kifejezést is nyert emelésével. (Közbevetőleg legyen mondva: éppen az ellenzék által gunyosan gógös nagy urnak, a szegény emberek sorsa iránt állítólag érzéketlen grand seigneurnek kikiáltott Szapáry Gyula gróf az, Magyarország eddigi miniszterelnökei között: a kinek megesis a szive a mostoha viszonyokkal küzdő tisztviselők sorsán!)

E most előterjesztett költségvetés alapján szépen s igazán lehetne képet rajzolni a nemzet jövőjéről: sorsa minden eséllyel szemben biztosítva van, anyagilag emelkedik, a közművelődés

intézményei s eredményei által büszkén versenyez a nyugoti előhaladott nemzetekkel, így gyűlnek össze lassan, de biztosan azon gránit-kockák, melyekből egy szebb s boldogabb jövő a nemzet számára új, biztosabb s a független önállóság minden kellékeivel bíró állam-várat építhet! Ezt mind szépen s ami fő, igazán még lehetne rajzolni az új költségvetés alapján.

Az ellenzék újságaiban azonban mind erről mit sem olvashatni. Persze nem akarnak olyanok lenni, mint a mesebeli Kolber szomszéd; aki maga alatt fűrészelte a fát s a vízbe potytyant: így hát agyonhallgatni törekszenek az új költségvetést. Ehelyett folyton az Apponyi által kiadott jelszónak, a nemzeti politikának paripáját lovagolják s annak hátáról virtuskodnak. Hogy a kormány a nemzetet gyöngültni hagyja, de a horvátokkal, szászokkal békét köt (s vajjon ha ezek nem lennének a magyar állameszme elleneségei többé, akkor mi gyöngébbek lennének-e vagy erősebbek?) Mi nem akarunk visszavágni azzal, mit épen most ír egy előkelő németországi lap, hogy a szélsőbal megkötötte volna a szövetséget a román nationalistákkal, hogy ezek segítségével az országgyűlésen többségre jusson, Magyarországot Ausztriától elszakítsa s a románok jutalmazására a magyar s román dualizmust felállítsa (ha e vad ábrándkép megvalósulhatna, meddig lenne még magyar Magyarország?) Árulásnak, a budgetjog elkobzásának nevezik e lapok a kormány által kért öt havi indemnitást, hogy a kormány, ha az előterjesztett költségvetés már ez évben törvénynyé nem lenne, az idei költségvetés alapján addig kormányozhasson. Pedig csak az ellenzéken áll, hogy a költségvetés még ez évben — hisz még harmadfél hó van hátra — törvénynyé váljék. De hát ugy látszik most is folytatni akarja a kormány s parlament működésének agyonbeszélés általi megakasztását, s ez esetre jó fegyver az indemnitás a kormány kezében: haza küldheti az ellenzéki obstrukció által teljesen munkaképtelenné tett képviselőházat, hogy annak pártjai és tagjai lefekt a nemzet az új választásoknál könnyörtelen itéletet tartson.

Majd meglássuk, hogy az ellenzék féktelen dühe, mely most oly hangosan tombol az újságokban, higgadtságnak fog-e helyt adni a költségvetési tárgyalások folyamán. A kormány minden-

esetre jól teszi, ha fegyverkezik a parlamentárizmus védelmére, mely küzdelemben a nemzetnek életbevágó érdekei vannak kockán. Tán mégis meggondolja az ellenzék, hogy azokat ne kockáztassa, mert e játék a nemzet itélőszéke előtt menthető nem lesz s egzisztenciájába kerülhet.

Fizetés felemelés az állami tisztviselők részére. A tisztviselők részéről oly sokat emlegetett fizetés emelés már közel van a megvalósuláshoz. A pénzügyminiszter által az országgyűlés elé terjesztett költségvetésben az „állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozására” szánt és az 1892. év II. felére előirányzott összeg a pénzügyminiszterium átmeneti kiadásai közt foglal helyet s egy millió százhuszonezer forintot tesz ki.

A vármegyei monografia.

A vármegyei közgyűlés folyó hó 6-án végre döntött a monografia ügyében, megszavazván egyhangulag az annak létesítéséhez szükséges költségeket. Bács-Bodrogh vármegye érdemes közönsége kulturális érzékének és liberális bőkezűségének szép tanujelét adta ez által s el lehet mondani, hogy az október 6-iki ülésében hozott határozata által érenél maradandóbb emléket emelt önmagának. Elismerés illeti ezen bizonyára országszerte figyelmet keltő szép határozat létrejvetelénél a vármegye élén álló lángbuzgalmu korifeusokat, első sorban Sándor Béla főispán és Schmausz Endre alispán urakat, de elismerés illeti a vármegyei történelmi társulatot is, melynek néhány tagja a monografia ügyének évek óta való sürgetése által a közérdeklődést felkelteni s ébrentartani iparkodott.

A nagy fontosságú mű provenienciája tehát immár biztosítva van, s most már a közgyűlés által e célra kiküldött hetes bizottság teendői, a monografiai tervezet végérvényes megállapítása és a megállapított tervezet kivitele képezhetik a közfigyelem tárgyát.

Mi részünkről nagyon helyeseljük, hogy a megyei köztörvényhatóság úgy intézkedett, hogy a monografiai hetes bizottság egészítse ki magát a vármegyei kompetens szakértőkkel s ezen vegyes bizottság intézze, vezesse a monografia ügyét egész teljhatalommal és egyttal ez bizza meg az írókat a tervezetben foglalt szakaszok elkészítésével.

A „BÁCSKA” tárcája.

Ne menj, maradj még . . .

*Ne menj, maradj még, játszd még szívemen,
Te művészek művésze: szereltem!
A hárolat illeszd összhangba szépen,
S hajuj elmerengni búvájos zenéden.*

*Maga a bánat legyen bár dalod,
Melygel szívem álmokba ringatod!
— Mindegy, a lányiszir hogyha meg nem ért is, —
Csak játszd nekem még, hogyha könnyemért is!*

*Legyek bár elhagyatva, egy magam,
Télhő, kinek örök bánatja van,
De belsejében villántüzek égnek . . .
Szertni tudjak én is, míg csak élek!*

*Szeretni, égni, . . . ez, ez kell nekem!
A meteor sorsát irigyelem,
A melynek léte bárha pillanatnyi:
De sorsa: önhevével ellobogni.*

*Ször lút ne értes soha szívemet,
S sohajaimon had nevessek;
Csak én érezem áldott, szent varázsol,
Oh szereltem, — pásztortűz lobogásod!*

*Mint a virág, érjek csak egy tavaszt;
De itt kívánom átálmódni azt,*

Hol a világ tündérmeséi kelnek:

E pásztortűz csodás világa mellett!

. . . Oh hát maradj még, játszd még szívemen

Te művészek művésze: szereltem:

Vagy hogyha már nem méltó dalra, többre,

E hangszeret is törd össze mindörökre!

Szabolcska Mihály.

MME ETELIE.

— Oh! ez kiálthatatlan, már megint elkésett Madame! Épp egy óra óta várom. Nem szívelhetem, hogy mindig utolsónak hagy. Hahaha! Bizonyosan a bárónó ó méltóságánál kellett vesztegelnie, tudom, hiszen az az első!

A szép özvegy fáradtan dőlt a karszékebe, mialatt az érkezett a tükör előtti márványasztalkára rakosgatta műszereit, fésűket, vasat, hajfűrtözöt, s megpróbált néhány szót ejteni mentségére.

— Hét óra? azt mondja? Nem, már egy negyed nyolcra s én éppen háromszor cseréltem unalmamban fésűlököpenyt. Halja csak.

Egy óra igazolta a borzasztó mulasztást, míg a szép nő lehunyt fáradt szempilláit s rezignáltan fogta össze keblén a rojtos fehér leplet, melyen hosszú, gazdag szőke haja hullámozott alá. Arcán a szenvedés tükröződött a morbidezza, az olasz nők jellemző beteges színe. Csak néha vetett egy-egy téveteget szempillantást a tükörbe, s olykor vont a földre vállát vagy szisszentett halkan, mikor MME Etelie a dús hajhullámokom végigvezette a hatalmas, fehér fésűt s aztán hol kezével, hol a magával hozott fákkal apró fűrtöket idomított, melyek a szép nő halvány homlokát megélnkíték s a la grèce hajviseletének méltó keretül szolgáltak.

És ez alatt a Madame nem maradhatott néma.

— Szép história! Az éjjel megint raboltak. A „Medvé“-t (bolt) törték föl.

A szép özvegyet nagyon kevésbé érdekelte ez. Mással kellett szerencsét próbálni. És e közben sorra kerültek a kis város hírei, — hasztalan. A szép özvegy érintetlen maradt, szenvedése nem ismert határt. Oh a migrain! Az, az. Most ő kezdett pazaszkodni álmatlan éjjeliről, melyeket rémes álmok s ádáz látományok tettek borzasztóvá. Egy egész rémtörténet volt az, a megtört lélek s az érzélgős kedély igazolására ügyesen kitalálva. Mindamelllett a gyorsan elkészült frizura kibívt a rezignált néhány bíráló tekintetét. A nagy tükör híven visszaadta a fölemelkedő nő elegáns alakját, s a tűnő mosolyt, mely ajkán játszadozott, amint magát megpillantá.

— Reggelizzen nálam MME Etelie!

Milyen önzés, unalmas pereek elűzésére visszatartani azt, kinek kezeire egy fél város várakozik. Nem, MME Etelie szerényen utasítja vissza a meghívást, de mialatt műszereit ismét elrakosgatja, szakít annyi időt, hogy az ezüst csészében csillogó theát csak úgy állva kiüritse és a finom sonka szeletekből valamit egyen. Az utolsó falatokat már a lépcsőn kell lenyelnie.

Sietős az utja nagyon s az őszi reggel, mely sötét borzuval takarja el a láthatárt, még inkább sietteté. Ebben, majd abban a házban tűnik el pár percre, s aztán megint lázas sietséggel vágat tova a kis város egyetlenegy nagy utcáján, melynek majdnem minden házában van végezni valója. Itt sohasem tud elég jókor érkezni, amott a természetes urnó kényelmét mindig korán zavarja, hát még azok a kifogások, melyekkel művészetét megtámadják s ez által állását veszélyeztetik. Szabad perceit — mely mentől kevesebb marad a női szeszély martyrságában töltött napokból, — a divatlapok tanulmányozásával kell töltenie, ujtitásra mindenkor készen: hiszen már Ovid megmondta, hogy inkább egy nagy fényő leveleit vagy Hybla méheit szeretné megolvadni, mint a számtalan asszonyi hajvi-

Mielőtt azonban ezen bizottság munkálatait megkezdené, nem esünk talán a preokkupáció vádjá alá, ha e helyütt a bizottság munkálatainak iránya és sorrendje tekintetében néhány megjegyzést kockáztatunk.

A monográfia tartalmi feldolgozásával szem előtt tartandónak véljük első sorban a történelmi társulat ugynevezett működő tagjainak eddigi munkásságát. A bizottságnak meg kell tehát keresnie a vármegyei tört. társulat működő tagjait az iránt, valjon a tervezetben foglalt fejezetek megírására kik és mennyiben hajlandók, s ha e tekintetben nyilatkoztak, a bizottság feladata lesz a jelentkező írókat mintegy klasszifikálni s a szellemi garancia szerint egyik vagy másik rész elkészítésével megbízni. Ha lesznek egyes fejezetek, melyek megírására a vármegye ismert tollforgatói vagy szakemberei közül egy sem vállalkozik, vagy ha egyes fejezetek vállalkozóit a bizottság az illető fejezetek megírására nézve eléggé kompetensnek nem tartja, ugy ez esetben, nézetünk szerint, a bizottság idegen szakférfiak segítségét vegye igénybe inkább, sem hogy a mű szellemi színvonalának meg nem felelő dolgozatokat akceptáljon.

Az előmunkálatok kapcsán nem kevésbé lényegesnek tartjuk ezeken kívül még azt, hogy a monográfia bizottsága az eredeti levéltári kutatásokra kiváló gondot fordítson. Sokan — még a beavatottak közül is, — ugy gondolkoznak, hogy a monográfia történelmi részének megírására az eddigi szakművek s a már nyomtatásban megjelent okmánygyűjtemények teljesen elegendők. Ez azonban igen nagy tévedés, sőt egyértelmű a munka történelmi értékének teljes diskreditálásával. Vármegyénk multjára nézve még eddig vajmi kevés tétetett a levéltári kutatások terén s még kevesebb azon okiratok száma, melyek eddig idevonatkozólag az egyes okmánytárakban publikáltak. Éppen azért a pesti országos és a bécsi állami levéltárak szakszerű átbuvárlását egyáltalán nem lehet elmellőzni s e célra a bizottságnak az előirányzatban „előmunkálati“ címen felvett összeg tetemesebb részét kell fordítania.

Dudás Gyula dr.

Helyi és megyei hírek.

Bajáról teljesen megbízható forrásból értesülünk, hogy a „Pesti Napló“ és „Budapesti Hírlap“ ama híresztelése, miszerint borsódi és katymári Latinovits János nagybirtokos ur ellenzéki pártállást szándékoznék elfoglalni, — légből kapott koholmányok.

Személyi hir. Wienecke Ottó Ujvidék báziszednek, a 6. sz. gy. ezredbeli ezredesnek a jól megérdemelt nyugalmába helyezését saját kérelmére elrendelte öfelsége és megparancsolta, hogy neki ez alkalomból — hosszú, háboruban is kitünő szolgálata elismeréséül — a legf. megelégedés kifejezése tudtára adassék.

Uj titkár. Dr. Margalits Edének Zomborból történt eltávazása folytán, a zombori jótékony magyar négyesület f. hó 4-én tartott választmányi ülésében a titkári teendők ideiglenes ellátásával dr. Gertinger Pált bízta meg.

Athelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Frindt József pénzügyi fogalmazót, saját kérésére, a löseai kir. pénzügyigazgatóságtól a zomborihoz helyezte át.

Uj dr. Heiman József, a zombori gimnáziumnak volt tanulója, jelenleg szabadkai lakos, a budapesti kir.

egyetemen, mult szombaton, az orvostudományok tudorává avatott.

Athelyezés. Szabadka Károly, a helybeli postatávirata állomáshoz nemrég kinevezett gyakornok, Szombathelyre, — Szalay Dezső helybeli vasuti forgalmi gyakornok pedig Zimonyba helyezettek az mindketten hasonló minőségben.

Választások. A Baja város törvényhatóságánál elhalálozás következtében üresedésbe jött számtisztai állásra Perlaki Sándor ottani városi végrehajtó, ennek előléptetése folytán a végrehajtói állásra Gardalits Lajos I. osztályú városi írnok, ennek helyébe Koller Dezső II-oszt. írnok és ennek helyébe Ladányi Antal napidíjas írnok választottak meg a város törvényhatósági bizottságának f. hó 9-én tartott közgyűlésén.

A zombori ált. ipartestület zászlószentelési ünnepélyénél közreműködő koszoruleányok és vőfélyek azon névjegyzéke, a melyet a multkor közöltünk, némi változtatást szenvedett. A teljes és hiteles névjegyzéket itt adjuk: Aleksz Miksa — Szeiffert Hermin. Bittermann Sándor — Lang Mariska. Boch Lajos — Karkisch Erzsébet. Brecka Gyula — Tóth Hermin. Burnách Márton — Frey Jolán. Csekmanek János — Gombárovs Vilma. Csernus Pál — Karcher Mariska. Czeizl József — Dörner Flóra. Engert Ferenc — Staab Mariska. Falcione Gyula — Husveth Gizella. Gasparik Antal — Mayer Antónia. Gromilovits Balázs — Márts Mariska. (Hanczmann Kálmán — Szuppek Terka.) Harpf Jenő — Bosnyák Mariska. Heindlhoffer Róbert — Liebhart Karolin. Holzer Márton — Tyeplizky Janka. Hippich János — Czeizmann Katica. Kanyó Béla — Stebler Mariska. Karcher Károly — Dörfler Adél. Kretsmár József — Csirszka Ilona. Krsztonovits Péter — Szimendits Mariska. Littvay Antal — Dörner Paula. Mayer József — Merstädter Emma. Maurer Antal — Orehoja Etelka. Milutinovits Bosko — Valentinovits Teréz. Muff Péter — Stebler Kornélia. Nevora Ferenc — Csapó Ilonka. Odry Zoltán — Pekánovits Ilon. Pastrovits Károly — Guth Mariska. Penez Antal — Dampfinger Janka. Scherer József — Jakobb Anna. Siehmann Mihály — Littvay Gizella. Stebler Sándor — Hanczmann Anália. Spitzer Vilmos — Payerle Éva. Szabadka Károly — Wagemann Juliska. Singer Sándor — Kovácsévits Ilon. Szilágyi Lajos — Valient Katica. Sulyok Ferenc — Csapó Mariska. Vidákovits György — Szekár Viki. Zsupanszky Milvoj — Simonits Mari. Zaruszky Gyula — Velker Ida. Melegi Adolf — Kovácsévits Marika.

Szerb püspöki zsinat. Október 25-én fog a szerb püspöki zsinat Karlócan összejönni. A zsinat fődolga a temesvári és károlyvárosi püspöki székek betöltése. Az újvidéki püspöki széket egyelőre nem töltik be, az adminisztrátori teendőket tudvalevőleg Brankovics György patriárka végzi. — A mint a püspöki zsinat összejött, a szerb főgimnáziumot is felavatják Karlócan, hogy ezen az ünnepélyen jelen legyen Nikolics Fedor báró királyi biztos is, ki a zsinat alatt Karlócan lesz. A kongresszusi választmány, mely mult hó 28-tól együtt van, még 10-14 napig fog üléseket tartani. Eddig még nincs elhatározva, hogy a kongresszust ez évben, avagy csak tavaszra fogják összehívni.

Hírek a dalárdából. A zombori kaszinó-egyleti dalárda választmányja f. évi október hó 8-án tartott ülésében elhatározta, hogy hagyományos Szilveszter-estélyét az idén is megtartja, de addig estélyt nem rendez. Működő tagoknak felvették Bittermann Sándor nyomdászt, Csernus Pál kir. törvényszéki joggyakornokot és dr. Horváth Akos megyei árvászéki ülnököt.

Jubileum. Az újvidéki szerb gimnázium igazgatója, Szandits Sándor, e hó 18-án ünnepi meg tanári pályájának 25. évfordulóját. Az alkalmat fölhasználva megünnepeli egyszernind 30 éves irodalmi jubileumát is. Az újvidéki szerb gimnáziummal Szandits 1866. október 4. óta működik, részint mint tanára, részint mint igazgatója az intézetnek.

Bücsü-bál. E hó 18-án Uj-Verbászon — az ottani bücsü alkalmából — a kaszinó helyiségeiben bált rendez az ifjuság. A tiszta jövedelem a kaszinó egyleti könyvtár javára fordítatik.

Alapkövetel. Cservenka ev. gyülekezete október 7-én ünnepet ült. E napon rakták le a harmadik ev. iskolaépületnek alapkövét. Mozsárdurranás jelentette az ünnepély kezdetét és minden oldalról tödult a gyülekezet apraja-nagyja a templom melletti térre, a hol az iskolát építik. Kilenc óra tájban jött azután egy díszes menet — harangzúgás mellett — melyben az egyházi és politikai testületek voltak képviselve. Mintán az iskolás gyermekek egy egyházi éneket elénekelték, a lelkes tartott beszédet. Abban meghatóan ecsetelte a cservenkai letelepedés, a templom és a meglevő két iskola történetét; rátért az új iskolára és az alkalomra, melyből ezuttal összegyűltek. Azután Wagner Henrik tanító olvasta fel azon okmányt, mely pénzemekkel együtt egy palackba zárva az alapkövére volt helyezendő. Erre a segédlelkész mondott imát, megáldván a gyülekezetet és az építést. Egy új vers elnéklése után következtek a szokásos kalapácsütések, kísérvé áldó szavakkal az illető képviselőktől. A himnusz az ottani zenekar által történt eljátszása után az ünnepély véget ért. Cservenka ev. gyülekezete 1803-ban építette az első, 1820-ban a második iskolát és mivel jelenleg az iskolaköteles gyermekek száma a 877-et meghaladja, a gyülekezet ezt a harmadik iskolát építi 6000 frt költséggel, melyet jövő év szept. 1-én meg akar nyitni.

Szalmatüz. Pénteken délután 2 órakor félreverték a harangokat, jeléül annak, hogy a városban tűz ütött ki. A tűzoltóság azonnal talpon termett, de alig akadt valami dolga. Kínn a város végén, az apatini uton, a Hameder féle majorban gyuladt ki a szalma. A gyöngye szél a sűrűn összehordott szalmakazlak közül alig kimélt meg egy-kettőt, ugy hogy vagy 20-25 kazal állott csakbamar lángokban. Szerencsére nem volt a közelben egyéb gyúlékony anyag s a tűzoltóságnak nem akadt egyéb dolga, mint elszigetelni a veszedelmes elem elől a megmenthető kazlokait, ami — tekintve, hogy viz nem volt a közelben s csak hordókban kellett odahordani a tűzoltó-egylet kocsiain — elég terhes dolog volt. — Mondják, hogy gyerekek játszottak a szalmában s ezek gondatlanságából ütött ki a tűz.

A porolók. Alapos panasz van a szobalányok ellen. Nevezetesen ezek a kacér „hölgyek“ nem igen hajlandók respektálni azt a szabályrendeletet, a mely megtiltja nekik a poroló rongyoknak az utcára való kirázását. Minduntalan megcsik, hogy tisztogatás közben szemébe ütik, avagy a nyakába rázzák a poros rongyot az ablak alatt nyugodtan elhaladó embereknek. Es vajjon ezek a megporozottak panaszra menjenek? Hiszen nem valami világraszóló méltatlanság az, ami velük megessét: csupán boszantó véletlen, ami elkerülhető, ha betartják a városi szabályrendeletet. Pedig hát tudvalevő dolog, hogy a szabályrendelet azért készült, hogy az be is tartassék. Hisszük, hogy a sarki rendőrök ezután nemcsak akkor részesítik figyelembe a szobalányokat, amikor ezek sétálni mennek, hanem akkor is, amikor otthon porolnak és tisztogatnak.

Koldulás nagyban. Krügler Árminnak hívják a boldogtalan halandót, a ki a magas Trencséntől kezdve végig koldulta az utat, le egészen a Bácska buckásáig. Mindentitt csak oly házakba kopogtatott be, a hol egy-két krmál többre is volt kilátása és csakis zsidó hit-sorsosait szerencseltette a látogatással. De Szabadkán alaposan rajta vesztett az 57 éves ravasz ember. Itt letartóztatták s el toloncolták vissza az ő fatornyos hazájába. Letartóztatásakor találtak nála egy egész csomó bamisított okmányt, 40 frt készpénzt, 2 drb aranyürüt, egy ezüst órást és láncot. Beismerése szerint hazulról 10 hét óta távozott el s azóta kildött már haza családjához összesen 93 frtot amit koldulásból szerzett. Szabadkán a zsidóság között az ismert híres Stössel kántor család tagjának adta ki magát.

Gyűjtés templomépítésre. Az újvidéki róm. kath. templom építésére Ujvidéken gyűjtést kezdtek. A gyűjtővegek egyikén dr. Flatt Viktor, a város főispánja 300 frtot adományozott.

Tagosítás. Az ómorovicei földek tagosítása iránt indított eljárás ügyében a napokban hoztak határozatot. E hó 8-ra és következő napjaira ki volt tűzve ugyanis a szavazás, a mi e hó 10-én lezárattott. Ennek eredményéhez képest a község közönsége a tagosítás foganatosítását szótöbbséggel kimondotta.

seletet, és Ovidtól korunkig még szép számmal szaporodott ez.

— Oh hát, nem tud már semmi újat kitalálni, ez nem illik sehogysem az én arcomhoz, — kiáltja Birike kisasszony, feltornyozott hajdísztét mérgesen tépve le, mialatt Mme Etelie könyves szemekkel nézi nagy műve pusztulását — Igy ni! aztán meg ily! Most pedig rá a hajfonatokat.

A kicsike sajátkezüleg fog munkájához, minden kézmozdulatot korholó szavakkal téve emlékeztetéssé a türelenre kényszerített friseurné előtt. Végre elkészültek. Tükörbe néz, homlokán rövidre nyirt haját még jobban arcába simítja s elégtlenül adja utasításul:

— Jól megjegyezte? Ezentul mindig így fészüljön.

A 15-ik század „calotte“jától, az augsburgi gyűlés szülte merev, fölfelé simított hajdíszen át, a szabadságot, művészi rendezést eredményezett 16-ik század hajviseletéig, azontul az elválasztott s vállra omló hajfonatoktól egészen a tekeresekkel és sütvással való világos khaoszába változtatott s tükkkel, szalagokkal diszített hajkig és a francia forradalom „a la mode“viseletén keresztül a gyöngyben vagy szalagban végződő „faveur“-ig minden változáson keresztül vezetete már Mme Etelie a Birike gesztenyészín fürteit, a nélkül, hogy megállapodásra juthatott volna. A kis hamis újabb meg újabb fölfedezésekkel állt elő s a szegény friseurnének minden ügyességét össze kellett szednie, hogy szeszélyeit kielégítse.

— Tudja nagysád, hogy Birike kisasszonynak ismét új frizurát kellett kitalálnom? — újságolja a Madame az óvatos Leonánál.

Itt biztosítva volt, hogy maliciózus megjegyzéseit meg nem hallják. Leona mindig zárt ajtók mögött fészeltette magát. Hiába ostromolták, a Madame sohasem árulta el az élte tavaszát túlélt bálvány e szeszélyét.

— Igen, már tegnap említé, hogy Derezházy Zoltánnak nagyon tetszik a homlokba csillgő haj. Az át-

kozott a csikóját is ugy járhatja. De mondja csak el neki, hogy a nagyvárosi gavallérok ebből olvasni is tudnak. Az egyenesen lecsüngő hajfírt egyet, a bekunkorított hatot jelent és így tovább; e számokat csak órákra kell változtatni s nagyon szépen össze lehet így hozni egy-egy találkát, anélkül, hogy az illetők csak szólnának is egymáshoz.

Mme Etelie ismereteinek tárháza ismét szaporodott, s sietett tova.

Most Juliska következett. Az óra épp kilencet kongatott, mikor ajtaját kinyitja. Álmatag szemekkel két fél íróasztaltól. Oh, a reggeli órákat ott szokta töltetni, költeményeket írva vagy szövevényes történeteket alkotva, melyek egy-egy vidéki újság cicero betűit emésztik. Regényes hajlamai nem engedik, hogy kicsinységekkel vesződjék, hónapok óta Mme Dudevánt lesimított konty hajviseletét hordja. A sima haj nagyon alkalmas a kéz nyughelyétől, ha olykor gondolataiba mélyed. Mig fészül is, olvas s a fodrásznő gyöngéden bánik vele, hogy ne zavarja. Scuderi kisasszony s a nagy Rousseau nem érdeklik, — neki a prózai jelennel van dolga. S mialatt a szende leányka halvány arcán megmeg akad tekintete, elröppen előtte a mult történeteivel és eseményeivel. Alig pár hónapja még jelentéktelen egyéniség volt s ime, hogy emelkedik önérejből, türelme által. Napról-napra szaporodnak, a kiket neki kell megfészülnie. Vajjon kinek közzönheti? Juliska kisasszonynak nagy része van benne, ennek az igénytelen leánykának, ki álomvilágot él s kinek egyetlenegy kívánsága, hogy franciásan „Julie“-nek szólítsák. Nevét is tole nyerte. Bizonyval valami régi könyvből kereste ki számára, hol talán gazdag urnóként szerepel az, kinek hatalma nagy s kinek egyetlen intése elég, hogy porba hulljon, aki bántani meri. Azelőtt, mig Speizerne asszony-ság volt, eszébe sem jutott az ilyen bohóság. Mme Etelie-t már sűrűn háborgatja, kivált mikor szekaturákkal kell küzdenie.

A szomszéd házban meg kell szüntetni ezeket az ábrándokat. Ott lakik az, a ki Rézi kisasszonyt kiejtette

a nyeregéből. Oh, veszedelmes, kövérke nőcske, tele epével, mely mindig fojtogatja: abban is az van, mikor így szól:

— Ejb! Rézi kisasszony jobban megcsinálta!

Es ezt sűrűn hangoztatja. Szenvedélye a fejkötő, melyből mindig van néhány új példánya. A Fontange fejkoronát, mely fejt disziti, mindig ez előzi meg. E mellett csekély hajmennyiségét a végtelenig megszaportítja. A fodrásznői találékonyosság erre a célra alkotta a „coiffure“-t. Padosné ő nagysága pedig kildölvatta már a „Bazar“-ból, hogy XIV. Lajos korában a la Ceres és a la Flore coiffure volt divatban, valóságos haj-kosár, mely tele volt gyümölcscecel, sőt a megye-bábra az a la Ocean coiffuret is kipróbálta, melyen vitorlák és árbocok diszelegtek.

Mme Etelie szorgalmasan betanulja ezeket s eleget tesz Padosné kívánságának. Megdicseri a „darmaise“ és „baignause“ fejkötőket s szemérmesen lesitit szeméit mikor a férj be bedugja fejtét, meguana a reggelire való várakozást. Egy fodrásznőnek is óvatosságnak kell lennie, hisz szegény Rézi kisasszonyt is az buktatta meg, hogy Pados urral pár tekintetet mert váltani. Igy beszél a kisvárosi „on dit“.

Terike, mivel hosszas betegsége alatt haja elment, egyelőre Titusz főt visel, a görög-római divat e maradekát, mely inkább ad dolgot a kefének és illatos kenőcsöknek, mint a Madame talentumának. Hamar elkészül vele s azután még csak egy van hátra: az özvegy jószágigazgatóné, ki öszlítő haját hajporoztatja.

A mult század szelleme ébred föl újra: a copf és a hajpor. Tudjuk, mennyi küzdelembe került, mig ezek a parókát a társadalmi életről kiküszöbölték, a pompát és diszt a pedanteria és a hasznosnak keresése váltotta fel. Az is ismeretes, hogy mennyire a végtelenig mentek hajok porozásában a hölgyek. Egy francia tudós számítása szerint Franciaországban nyole millió férfi és nőre naponként csak egy lat hajport számítva, évenként 91,250,000 font fogyott, melynek készítésére 2.281,250 mérő gabona kellett. Elég egy országos éh-

Melléklet a „Bácska” 79-ik számához.

Az ipartestületnek meghívására Mayer

Béla püspök s főkapitány helynök ur ömeltősága, a zászlószentesi bizottsághoz igen meleg hangon irt levelet küldött, megköszönve benne a testületnek irányában tanúsított figyelmét. A leereszkedés, melyet ömeltősága levelével tanúsított, az iparosság ragaszkodása szeretett nagytudományú főpásztorához, ugys mint Zombor város szülőföldéhez, bátorították föl a zászlószentesi bizottságot a levél tartalmát Zombor város iparosságával s annak támogatásával teljes terjedelmében közölni. A levél szövegét így hangzik: „Tekintetes Bizottság! Minél inkább éreztem magamat megtisztelve azon figyelmesség által, melylyel a zombori általános ipartestület zászlójának felszentelésére annak idején küldöttéleg meghívni kegyeskedett: annál fájdalommal esett, hogy akadályozó körülményeim miatt e kitüntető tisztséget el nem vállalhattam. Épp ezért csak fokozódó örömmel üdvözölhetem most a mélyen tiszt. bizottságnak azon újabb felszólítását, melylyel immár egyszerűen az ünnepélyességen való megjelenés céljából hozzám fordulni sziveskedett. Mint Zombor városának szülőföldjéé még most is, annyi évtizedek múltával élénk vonzalommal vágyódom vissza gyermekkorom játékaiknak tanyájára, hol felejthetetlen, és poraikban is áldott emlékü szüleim körében töltöttem életemnek legboldogabb napjait. Örömmel vallom magamat iparosok gyermekének, hogy bölcsőmet egy szegény mesterember műhelyében ringatták, az életemnek kiváló büszkeségét képezi, főleg azért is, mert éppen iparos szüleitől tanultam legelőször a keresztény nevelésnek azon egyik alapelvét, mely becsületes munkálkodásra szoktatva, arra oktatótt, hogy az ember fáradozása csak akkor vezet boldogulásra, ha munkáikat isten áldása kíséri. Igen természetes tehát, hogy csakugyan ily érzelmekek szentlelem szülővárosomnak az ipar terén kifejlődött és szép virágzásnak induló tevékenységét, a miért is nagy örömmel sietnék a magasztos zászlószentesi ünnepélyességre, hol alkalmam nyílnék ismét közelebről érintkezni kedves földieimmel, főleg pedig azokkal, kikben a becsületes munkát, különösen pedig a keresztény iparosnak erényeit nagybecsűltem már gyermekkoromtól fogva ritka munkásságu szüleim példájá után megtanultam. Ande nagy sajnálkozással kell utólag is kiemelnem, hogy ezen örömben sem részesülhetek, mert jelen helyzetem innen való távozásomat bár csak egy-két napra is, rendkívül megnehezíti. Bizton hiszem és remélem, hogy e kényszerült s nekem leginkább fájdalmas elmaradásomért a tek. Bizottság méltányossági érzeténél szives elnézésére és bocsánatára számíthatok. A miért ezennel bizalomteljesen esedezve és örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy az ismételt meghívásért, főleg a nevenre készített zászlószent felajánlásáért legbensőbb köszönetemet és halálmat kifejezzem. A zászlószent, melynek megváltása fejében a tegnapi postán 100 frtot utalványoztam, főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános ur ömegtiszt. fogja nevenben oda alkalmazni, a hova azt a tek. Bizottság helyén lenni látandja. Jelégül a zászlószent beverésekor, mint merőn vallásos ténykedés alkalommal hangoztatni óhajtanám ezen isteni szavakat: „Megemlekezzél, hogy ünnepeket szentesítet.” Végül a mélyen tisztelt ipartestület nemes törekvéseire Isten termékenyítő áldását leesdvén, kedves földieim nagybecsűltem hajlamaiba ajánlottan megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel vagyok Kalocsán, 1891. október hó 29-én, aláíró: Mayer Béla s. k., főkapitányi helynök.”

Gyászír. Alólirottak a maguk, ugy számos rokonaik nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik Pavlovits Izidor Bács Bodrogh vármegyei közigazgatási alszámvivőnek folyó hó 10-én, esti 10 és fél órakor, életének 51-ik és boldog házasságának 22-ik évében, hosszabb szenvedés után történt elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 12-én d. u. 4 órakor fognak a helybeli nagy szerb templomban beszenteltetni, azután az itteni szerb nagy temetőben örök nyugalomra tetetni. Beke halmvaira: Zombor, 1891. évi október hó 11-én. Öv. Pavlovits szül. Scultéty Laura, az elhunyt neje. Scultéty Ede, az elhunyt ipja. Scultéty szül. Hoffmann Anna, az elhunyt napa. Scultéty Kornél, Scultéty Ferenc, Scultéty Jenő, Scultéty Kálmán, Nikolits Simon, az elhunyt sógorai. Scultéty Ferencné szül. Szalay Eszter, az elhunyt sógorneje. Pavlovits férj. Gajcsinovits Amá-

ria, dr. Pavlovits Simon, Pavlovits férj. Nikolits Zsófia, dr. Pavlovits Jenő, Pavlovits Olga, az elhunyt testvérei. Pavlovits Simonné szül. Bikár Anna, Pavlovits Jenőné szül. Kolarits Melánia, az elhunyt sógorneje.

Szerencsétlenség. Három ember élet is esett áldozatul Topolyán a napokban egy szerencsétlen esetnek. E hó 10-én történt, hogy — mint nekünk írják — a község külső részén levő homokgödörben 2 munkás dolgozott egészen nyugodtan, nem is sejtve, hogy a maguk sirtáj ássák meg. Ásás közben ugyanis az alsó homokrétég lecsuszott és az egyiket elevenen elfődte. A másik szerencsésen kimenekült, miután a lábát sikerült a homokból kiszabadítani. Ezután nyomban arra haladt két munkás, az egyik Bajársól jött, a másik egy közteljes szállásról, s az élve maradtól megbalva a történetet, mindketten a szerencsétlen megmentésére siettek. A 40. m. hosszú útrege bementek, de csakhamar mindketten hasonló sorsban részesültek. A föld újból csuszott és ez a 2 ember is elsüllyedt. A mint a dolognak Topolyán híret vették, az egész községben kidoboltatták az esetet s szekerekkel, ásó eszközökkel indultak sokan segítségre. Sokan gyűltek egybe a szerencsétlenség színhelyén, de csak 4 embernek volt bátorsága életét kockáztatva az útrege behatolni és ott ásni; 3-4 órai munka után, végre sikerült az eltemetettek kiáni. A szerencsétleneknek egész teste össze volt zuzva, egyiküknek még a pipa is a szájában volt. Topolya község orvosa, dr. Hadzsy János megkísérelte életre hozni őket, de nem sikerült. Ezután ugyancsak ő megjelölt az azokat az embereket, kik életüket veszélyeztetve társaikat kiásták.

Baja város 1892. évi költségeloiránzata. Baja város törvényhatósági bizottsága f. hó 9-én tartott rendes közgyűlésén tárgyalta a város 1892. évi költségeloiránzatát, s a házi pénztár bevételét 256,250 frt 36¹/₂ kr, kiadásait 278,855 frt 81 kr, s a pótdadót az egyenes állami adó 23 százalékaiban állapította meg. A város rendes bevételét ingatlanok, nevezetesen: földék után 50,435 frt 8 krral, épületek után 9130 frt, javadalmak és jogok után 7158 frt, cselekvő tőkék kamataiban 31,389 frt 93 kr, közművelődési jövedelmekben 3789 frt 80 kr, rendes kiadásai: a tisztviselők és szolgák ellátása címén a tisztviselők fizetésének felemelése mellett 43,740 frt 18 kr, gazdasági költségek címén (középületek fenntartása, világítás, fűtés stb.) 11,127 frt 25 kr, rendőri kiadások címén 19,734 frt 20 kr, közművelődési költségek címén 28,312 frt 62 krral van eloirányozva.

Hímen. Bolváry Géza, Jankovác község aljegyzője, eljegyezte Gyetvay Jolán úrhölgyet, Gyetvay Dániel hajóskapitány leányát Budapestől.

Névváltoztatás. Wendler József kunbajai illetőségű budapesti lakos, a 86. sz. gyalogezredben szolgáló örmester „Rákóczi”-ra magyarosította nevét belügyminiszteri engedéllyel.

A szabadkai pikulás. Kórházban halt meg a szerencsétlen pikulás, pedig jobb sorsa is érdemes volt a jó szabadkai cigány. 1848-49-ben mint honvéd harcolt s Budavár bevételénél azok között volt, akik elsőként jutottak a vár fölé. A 66 éves Markó Józsefnek csak egészen egyszerű temetést rendeztek e hó 8-án, akár csak a többi cigánytársainak, amikor ezek patkolnak el, még a régi honvédtársai is megfélekedtek a végtisztességre.

Hímen. Povischl Károly, Gara község neptanítója, eljegyezte a napokban Tóth Márton kántorantó leányát, Jozefa kisasszonyt. — Ugyanekkor Tóth Jenő, újonnan megválasztott garai tanító jegyet váltott Kazal Erzsé kisasszonnyal.

Gyűjtés iskolai célra. Az ó-verbázi gör. kath. egyházközség nem lévén képes iskolát a saját erejéből fenntartani, az iránt folyamodott a megyei alispáni hivatalhoz, hogy engedtesse meg részére a törvényhatóság területén a könyvtárak gyűjtése.

Ragadós állapotbetegség. Cserevenkán — amiut a megyének hivatalosan jelentik — a Lebach Károly szállásán konstatták a ragadós száj- és körömfájás fölléptét.

Új honpolgár. Barry Frigyes titeli hajóskapitány, e hó 8-án tette le Schmausz Endre alispán előtt a honpolgári esküt.

Zsinati követek. A bácszeremi ág. hitv. ev. esperesség f. hó 7-én Ujvideken tartott rendkívüli közgyűlésén felbontatván a zsinati követekre bejött szavazatok, megválasztattak: egyházi részről nt. Belohorszky Gábor főesperes és Bierbrunner Gusztáv ó-kéri lelkész, világi részről Rohonyi Gyula, orsz. képviselő és Scultéty Ede, esp. felügyelő.

Pótdadó vagy kölcsön? Zenta város képviselőtestülete e hó 9-iki közgyűlésén tárgyalta a város jövő évi költségvetését. Ez a költségvetés nagy zavarba hozta a zentaikat, mert akkora deficitet mutat ki, a milyennel még egyszer sem birkózott meg Zenta városa. 309,754 frt 13 kr kiadással szemben összesen csak 214,433 frt 59 kr bevétel áll a város rendelkezésére. Hiányzik tehát még 95,321 frt 54 kr, a melyre nézve 100 ezer forintot kölcsön fölvevést határoztak el a közgyűlésen. Csakhogy ez alkalommal megint egy szarvashibába esett a közgyűlés. A kölcsön fölvevést ugyanis nem névszerűtlen szavazás uján határozták el a mint az az 1886. XXII. t. c. 56. szakasza megkivánja s így megtörténhetik, hogy fölbevezés esetére a közgyűlés ama határozatát megsemmisíti a második forum. Ez pedig alkalmasint megcsúszhat a zentaikkal, mert a kölcsön eszméjének igen sok ellenzője akad, különösen a kik inkább közköltséget akarnak kivetni, mint egy óriási kölcsön terhet venni a nyakukba.

Halálozás. Rádics János, szabadkai jubiláris gör. ker. plébános és szent-széki ülnök életének 77-ik évében e hó 6-án elhunyt. Hült tetemei mély részvét mellett a mult csütörtökön helyeztetek örök nyugalomra.

Változás a csákóban. A cs. és kir. hadsereg legénységi csákójában némi változtatást fognak eszközölni. A hadügyminiszter elrendelte ugyanis, hogy a bakák ezental alacsonyabb csákót viseljenek, mely elől két, hátul másfél cm-rel lesz alacsonyabb. Már csak azért is érdekes ez a nagyjelentőségű reform, mert a kétféjű sas megkisebbedésével jár. A csákó tudnillik alacsonyabb lévén, megkisebbedik a rajta levő réz-diszítés is. A régi csákókat még elviselik s fokozatosan hozzák be helyettük az újakat. A tisztek csákója változatlan marad.

Gyászír. Geiger Mór, ó-becsei ügyvéd, megyebizottsági tag és községi képviselő élete 51. évében, hosszas betegsége után, f. hó 9-én meghalt. A boldogultban az ó-becsei közelet egy tevékeny, munkás férfiat vesztette el.

Elhunytak névsora 1891. október 1-12-ig. 1891. október 1-én: Mijatovits Zsivkóné szül. Miroszárylev Maca, 55 éves földm. neje, Radojevits szállás; Moró Bara, 7 éves iparos leánya, Szelenecse 40. sz.; Gajcsics Sándor, földm. fia, 2 éves, Szelenecse 542. sz.; Gyurosev Milán, 1 éves, iparos fia, Cservenka 469. sz.; Mijits Koszta, 9 hónapos földm. fia, Rokovicsi szállás; Lugomerszky Dávid, 50 éves, földmives, Bánát 56. sz.; Stefan Zoltán, 5 hetes, iparos fia, Szelenecse 218. sz. — 2-án: Wolf József, 54 éves, kereskedő, Felsőváros 425. sz.; Zombory Béla, 3 hónapos, Felsőváros; Buda Gusztáv, 42 éves, iparos, városi kórház. — 3-án: Szeevald Iván, 5 hónapos, iparos fia, Bánát 251. sz.; Petres Józso, 57 éves, napszámos, Szelenecse 431. sz. — 4-én: Sztójkov Milán, 2 éves, iparos fia, Cservenka 467. sz.; Sztrilich Katica, 7 éves, földm. leánya, Bánát 462. sz. — 5-én: Sztójkov Lexa, 1 1/2 éves, földm. leánya, Miliesics szállás; Dadits Milica, 10 éves, iparos leánya, Szelenecse 516. sz. — 7-én: Sztrilich Antónia, 3 éves, földm. leánya, Sztrilich szállás. — 8-án: Tamassevits Marcella, földm. leánya, 3 éves, Szelenecse 442; Vodenicsár Iván, 5 hónapos, földm. fia, Szelenecse 448. — 9-én: Bandobranszky Angelina, 14 éves, földm. leánya, Felsőváros. — 10-én: Csuvardits András, 3 éves, iparos fia, Bánát 502. sz. Pavlovits Izidor, vármegyei számvívó, 51 éves, belváros. — 11-én: Lugomerszky Péter, 4 éves, földm. fia, Raits szállás.

Városi ügyek.

Zombor sz. kir. város legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak révjegyzéke 1892 ik évre. Esztergamy Károly fizet 1789 frt 44 krt, Konyovits Jusztin 1609 frt 52 kr, Mibajlovits Miklós 1484 frt 78 kr, dr. Kronits István 1449 frt 04 kr, Széchényi József 1312 frt 68 kr, Koczkar Zsigmond 1311 frt 80 kr, Hameder Károly 1238 frt 55 kr, Falcione Gusztáv 1233 frt 84 kr, Szemző János 1207 frt 51 kr, Lallosevits Jakab 1132 frt 16 kr, dr. Vadas Kálmán 1046 frt 34 kr, Sztrilich Gyula 1019 frt 33 kr, Jerkovits Antal 1005 frt 84 kr, Falcione Lőrinc 996 frt 71 kr, Vuits A. Miklós 989 frt 64 kr, Frey Imre 978 frt 52 kr, Heindlhofer Róbert 892 frt 74 kr, Bikár Simon 883 frt 14 kr, Dzsinitis István 799 frt 06 kr, dr. Falcione Nándor 784 frt 62 kr, dr. Spitzer Mór 778 frt, dr. Csibás Benő 776 frt 40 kr, Józich György 749 frt 71 kr, Wagemann Simon 718 frt 08 kr, Aszt Nándor 708 frt 44 kr, Szauerborn Károly 700 frt 63 kr, Bruck Adolf 698 frt 54 kr, Blumenthal János 690 frt 42 kr, Blumenthal Lajos 688 frt 66 kr, Mihelsz János 684 frt 54 kr, dr. Maximovits Miklós 683 frt 92 kr, Veszelovszky Péter 677 frt 49 kr, Fejér Gyula 672 frt 74 kr, Dalmay József 670 frt 90 kr, Dzsinitis Péter 650 frt 77 kr, Gallé Emil 634 frt 96 kr, Konyovits István 629 frt 22 kr, Lippert Ferenc 618 frt 35 kr, Gottlieb Márton 603 frt 85 kr, id. Husvéth István 603 frt 18 kr, Millassevits János 594 frt 28 kr, Poeszky Sándor 569 frt 08 kr, dr. Czvetkovits Péter 561 frt 02 kr, Molnár István 515 frt 12 kr, dr. Vuits János 508 frt 14 kr, Szondy Mátyas 499 frt 02 kr, Zsvánovits Samu 473 frt 65 kr, Bikár Péter 473 frt 48 kr, Schäfer Samu 463 frt 68 kr, Sztójkovits Zakár 437 frt 94 kr. — Póttárok: Koszanits C. A. 386 frt 60 kr, Stefan János 386 frt 55 kr, Ambrózovits Béla 358 frt 29 kr, Nikolits Ulászló 357 frt 18 kr, ifj. Goldfahn János 341 frt 92 kr, Matzitz Gusztáv 336 frt 93 kr, Sándor János 328 frt 79 kr. — A fenti névsor ellen, mint értesülünk, eddig egy felelkezés adatot be Kovács Kálmán baranyavármegyei kir. állampépítészeti hivatali főnök által, kit az igazoló választmány azon indok alapján, hogy ő hivatalból tagja Baranyavármegyei törvényhatósági bizottságának, két bizottság tagja pedig senki sem lehet, a névjegyzékbe fel nem vett. Minthogy a törvény szószent szövege szerint senki sem lehet „két törvényhatósági bizottság tagja”, felelbező állítása szerint azonban ő Baranyamegyében nem bizottsági tag, hanem csakis közgyűlési szavazattal felruházott tisztviselő, ezen már ismételtlen vita tárgyat képező kérdés, mely eddig felmerült eset hiányában eldönthető nem volt, elbírálás alá fog kerülni. A bíráló választmány ezen ügyben hozandó határozatát annak idején közölni fogjuk.

Művészet és irodalom.

„A Hét” legújabb száma Sebök Zsigmondtól közöl egy fényesen megirt kis novellát. Szalay Fruziánától, Makai Emiltől és Thury Zoltántól költeményeket. Feltűnő egy Mezarthim aláírásu újabb poétának „Soror Baptiszt” című költeménye. A lap többi része csupa heti aktualitás. Tallózó Gerzson folytatja „Falusi leveleit”. Ezutal Ibsen eszméiről mondja el akadémikuskodásait, ugyszólván Ibsent a józan praktikus ész bírói széke elé állítja és a nagy norvégusnak ugyancsak tőri a borsot az orra alá. Két krónikája közül az egyik Boulangier-rel foglalkozik, a másik egy gyönyörű ósi tárcá Kóbor Tamástól, tele poézissal és megragadó reflexiókkal. Borostyáni Nándor: Franciák és szlávok cím alatt a francia nép különféle divatos szimpátháival foglalkozik, melyek különböző időszakokban különbözőképp alakulnak át. Érdekes gazdag tartalmu fűzet ez, mint „A Hét” minden száma. Apróságokat a szokottnál is nagyobb mennyiségben tartalmaz.

Köztelek. E címen hetenként kétszer megjelenő köz- és mezőgazdasági lap indult meg Budapesten, az orsz. magyar gazdasági egyesület tulajdonában. Az első szám igen bő és érdekes tartalommal jelent meg. Programját körülbelül a következőkben vallja: „Ónálló, független és magyar lap óhajt lenni a „Köztelek”, a mely, míg teljes képét nyújtja állapotainknak, addig tartalmában speciális viszonyainknak legyzen teljesen megfelelő. Éber figyelemmel kíséri a külföld munkásságát is, de igyekezete oda irányul, hogy magyar írók és szakértők eredeti dolgozataival vigye előre, minden irányban hatva és buzdítva ügyünket, sőt hogy a példaadás és lelkesítés által megnyerje gazdasági irodalmunknak azt a számos, eddig még nem szereplő kitűnő gazdát is, a kiknek alkalma, tere odig nem nyílt

Secossa Dezső.

a tollforgatásra és arra, hogy gazdag tapasztalatait köz-
kincsest tegye. stb. — Ara egész évre 10 frt. Elő-
fizetheti: Bpest, köztelek, üllői út 25. sz. alatt.

Uj zeneművek. Régi emlékeimből cím alatt
Pap Dezsőnek, az elhunyt zeneszerzőnek egy gyűjte-
ménye jelent meg, a melyben Tóth Kálmánnak hat szép
költeményét zenésítette meg mély érzéssel. A mű ára
2 frt. Kapható Táborszky Nándor zeneműkereskedésében.
— Mihailovich Ödön Magyar király himnuszát adta ki
diszes kiállításban a Harmonia. A fűzet a himnuszt egy
énekhangra, továbbá 3 női hangra, férfikarra és vegyes
karra alkalmazva tartalmazza. A himnuszt legutóbb a
temesvári dalnappélyen adták elő nagy hatással. E hó
4-én a király nevenapja alkalmából a m. kir. operában
adták elő. A fűzet ára 1 frt. — „Iszogatok — dalol-
gatók“, Pap Zoltánnak oly gyorsan közkeletre emelkedett,
mely érzésű dala a harmadik kiadásban
jelent meg Nádor Kálmánnál. — Hat eredeti magyar
dal jelent meg Gerzso Angelától Rózsavölgyi és társa
zeneműkereskedésében. A mű ára 1 frt 20 kr.

Szinészet.

Szerb színészet Zomborban. Az első ér-
dekes és ránk nézve rendkívüli látvány, a melylyel a
Próti-féle színtársulat egy látott előadása meglepett a
— telt ház. Ez előttünk — a magyar saionból —
ugyancsak szokatlan. Az erőkről elhamarkodva ítéletet
mondani nem akarunk, de annyit már vettünk észre,
hogy 1—2 kivétellel, mögötte állnak az ugynevezett
„nemzeti“ (Ruzsits-féle) társulatnak. Különösen a dii
minorum gentium, nagyon fegyelméletlenek. Hogy a
realistius előadás mily nagy hatással tud lenni a nép
alsóbb — azaz a színházban — „fölsőbb“ rétegeire,
annak érdekes példáját láttuk abban, hogy a közönség
heves közbekezdésekkel adta egy helyén jelét annak, hogy
mennyire érdeklődik a szereplők sorsa iránt és örül
annak, hogy a gonosz lakol. Amily különösnek tetszik
is ez a fegyelméletlen közbeszólás eleinte, oly szép
bizonyítéka az illető színész (Milojevits) sikerének, mert
csak az igazi illúsi képes a hallgatót annyira fölvezetni,
hogy az — ha a nép gyermeke, és színházhoz nincs
még nagyon szokva, — teljesen beleéli magát a mesébe.
A szereplőkről, ha majd többször láttuk, fogunk külön
megemlékezni. (p.)

A mai orvostudomány, a nagy közönség s a kuruzslók.

Egy tudomány sincs annyira rágalmazva,
sokszor lenézve, még pedig nemcsak a tudatlan
nagy tömeg, hanem tanult, fölvilágosodott embe-
rek által is — mint éppen az orvostudomány. Semmi más
tudományozásban sem támadt s támad
annyi kontár, mint éppen az orvostudományban;
minden intelligens s nem intelligens ember jogot
formál magának arra, hogy egyes orvosi kérdé-
sekben önálló véleményt alkosson magának, me-
lyet sokkal jobbnak tart, mint amit az orvosok
hisznek s vallanak.

Jellemző nagyon a régi adoma a böcs Har-
run-Al-Rasid bagdadi híres kalifa s bolondjáról:
„Mit gondolsz uram — mondá a bolond —
miféle foglalkozásu egyén van legtöbb Bagdad
városában?“

„Biztosan nem tudom, de azt hiszem, leg-
több kötélverő van.“

„Csalódozol, legtöbb az orvos.“

„Nem hiszem.“

„Am fogadjunk uram száz aranyban s én
bebizonyítom neked, úgy hogy saját magad kénytel-
telen leszesz elismerni.“

A fogadás megtörtént.

Másnap a nagy kalifa az összebeszélés szer-
int kopott ruhában, mint szegény tevehajász
egy nyilvános kut mellé telepedett felkötött állal
s irtóztatón jajgatni kezdett a fogára.

Majd mindenki a vizre járók közül megszól-
lita s értesülte bajáról, mindenki tudott gyógy-
szert ajánlani, még pedig más s más.

Ugy hogy a kalifa kénytelen volt bolondjá-
nak adni igazat s megfizetni a száz aranyat.

S bizony nincs ez másként napjainkban sem.

Sőt nagyrészt általános vélemény még a leg-
műveltebb körökben is, hogy az orvostudomány
épülete ingatag alapon áll, a durva tapasztalat
által összehordott kövekből épült s hogy ilyen
követ, ha éppen véletlenül reáakad, mindenki
hordhat a még mindig befejezetlenül álló épülethez.

Szó sincs róla, hogy az orvosi tudomány
multja ne tette volna jogossá ezen vélemény ter-
jedését.

De nem jogos ezen vélemény a mai tuda-
mányra.

Hippokratéstól kezdve *Laenec*, *Cruvelier*, *Ma-
gentie*, *Skoda*, *Rokitansky*, *Wirchow* fellépéseig
csakugyan nem épült egyébből az orvosi tuda-
mány, mint a durva tapasztalat által összehordott
tényekből, melyek az egyes korszakokként ura-
lkozó theologiai s bölcsészeti teoriák alapján
lettek tudományyá összeolvasztva.

Igy látjuk az ó-görög papokat vallásos esz-
mék s szabályok szerint Aesculap templomaiban
gyógyítani, majd a keresztény papokat exorcis-
mussal s reáimádkozással foglalkozni, majd a kü-
zéri bölcsészeti iskolák állitanak fel külön-
külön orvosi tudományt philosophiájok rendszere
szerint s veszekszenek egymás közt s az alchy-
mistákkal, kik végre is döntő befolyást gyako-
rolnak az orvostudomány akkori irányára. Az
alchymisták letűnté után, ahány ország, ahány
egyetem, sőt ahány doktor van, annyiféle irány

merül fel. *Sejt elmélet*, *rossz nedvek elmélete*, *ideg-
gyógyászok*, *vizgyógyászok*, *alleopathák*, *homeopathák*,
bamsajdírózók, *mesmeristák*, *villanyozók*, *delejezők* stb.

Egy egész chaos.

Mégis ezen különféle iskoláknak, ha alap-
jukban elhibáztak vagy tökéletlenek voltak is,
sokat köszönhet az orvosi tudomány.

Hippokratés követői sok becses észleletet
hagytak reánk, az alchymisták igen sok, máig
is használt gyógyszert fedeztek fel, a vizgyó-
gyászat vívmányait napjainkban is becsüljük stb.

De mint említém, ezen irányok mindegyike
több-kevesebb valószínűséggel bíró bölcsészeti
teoriákon alapult, mely teoriák kedvéért min-
den észlelt tünetet oda s úgy kellett magyarázni,
hogy a theoria meg ne düljön.

Egy reális dologgal foglalkozó tudomány
pedig nem épülhet fel bölcsészeti teoriákon, ha-
nem reális alappal kell birtania is.

De hát nem reális dolog a tapasztalat
maga is?

Egy francia közmondás szerint vannak utak
s utak. Ép így mondhatni van tapasztalat s ta-
pasztalat.

A Barnaék fia beteg, a doktor orvosságától
még rosszabbul lett, Verka néne szenes vizet ita-
tott vele, másnapra semmi baja. Ebből az egész
utca azt következteti, hogy a szenes viztől lett
jobb, az ilyen tapasztalat nem vehető bizonyíté-
k számba, mert ez a szokásos „*post hoc, ergo
propter hoc*“-féle következtetésen alapul.

Ellenben, ha, mint történi is jelenleg az
egyetemen, a tanár diagnostizálja a betegséget
s halál esetében a boncolás igazolja ugyanazt a
diagnoszt, igazolja pedig minden egyes esetben,
ugy joggal következtethetni, hogy azon eljárás
— melynek alapján a diagnosis megállapított —
helyes.

A kórbonctannak alapvetői a francia *Cruvelier*
s a bécsi *Rokitansky* voltak. Ez utóbbi 100,000-nél
több hullát boncolt s sikerült is neki megállapí-
tani az egyes betegségek tüneteit a hullában.

A gyógykezeltésre nézve azonban fontosabb
megállapítani az egyes betegségek tüneteit az
élőben, még pedig minden kétséget kizárólag,
tehát nem theoretikus uton, hanem közvetlen té-
nyek alapján.

Ezt sikerült elérni *Laenec* tapogatózásai
után *Skodának*, *Rokitansky* kor- s kartársának.

Azon fizikai tünet, hogy a légtelen szerv
tomp, a levegőt tartalmazó dobos hangot ad,
volt alapja a *kopogtatás tanának*. Az egészséges
szervek felett hallható különböző zörejek s han-
gok éles megfigyelése s ezek élettani határainak
megállapítása alkotta meg a hallgatódzás tanát
s az élőben észlelt tünetek kritikáját szolgáltatta
Rokitansky boncasztala.

Természetes, hogy százezren felül tett bon-
colás, egybevetve az élőkön tett fizikai vizsgálati
módszerekkel, biztos alapot adott az addig té-
velygő orvosi tudománynak.

Jelenleg milliókra rúgnak az észleletek, a
részletekben minutosusabb megfigyelések érvé-
nyesültek, de *Skoda* alapvető tanainak megdönt-
hetlen igazsága annál fényesebben ragyog.

Rokitansky azonban nemcsak a bonckéssel,
hanem a göröcsóval is dolgozott, fel lettek fedezve
a betegségek legparányibb gócai is, új világ tárult
a kutató elmék elé, még pedig olyan, hol téve-
déstől nem kellett többé tartani, mert szemmel-
látható, kézzel-fogható dolgokról volt szó. —
Meggzületett a *szövettan* s *kör-szövettan*.

Minő haladás a régihez, ha tudjuk azt, hogy
egy kóros tüdő felett az orvos mai nap meg-
mondja, hol van abban üreg s megmondja, hogy
néz ki 600-szoros nagyítás mellett annak az üreg-
nek tartalma, vagy falzatának szövete.

De *raz* „*Élettan*“ sem pihent. A pontos fizi-
kai készülékek segítségével a szem alkata, fény-
törése, az izmok, idegek villanyos magatartása,
majd az élet- s kórvegytan segítségével a gyomor
s belek működése, tehát az emésztési folyamatok
mibenléte megállapítottak.

S minő fáradságos észleletek, bámulatos ki-
tartással végzett leleményes kísérletek történtek,
minő komplikált készülékek találtattak fel egyes
tények megállapítására, elképzelhetik kedves ol-
vasóim, ha egypár elért eredményt közölök a sok
közül.

Igy a *vér alkotánának* tanulmányozása közben
megállapítottak:

1. Hogy 100 rész vérben a *vérszettek sulya*
33.9, a *többsi vérsavó*.
2. 1 köbmilliméter vérben férfinnél 5 millió
ilyen vérsajt van, nőnél 4½ millió.
3. Egy ilyen vértestecs térfogata =
0.0000000732 köbmilliméter.
4. 1 köbmilliméterben foglalt vérszettek tér-
fogata 0.36 köbmilliméter.
5. 100 rész vörös vérszajtben van szilárd
rész 43.50%, víz = 56.50%.
6. A szilárd rész tartalmaz fehérnyét 12.24
%-ot, haemoglobint 86.79%-ot, lecidint 0.72%-ot,
cholesteint 0.25%-ot.

7. Száz rész vérsavóban van víz 90.84%,
szilárd részek 9.16%. S ezen szilárd részek álla-
nak rostonya 1.01%, fehérnyék 7.76%, zsirok
0.12%, kivonati anyagok 0.4%, oldékony sók
0.64%, nem oldékony sók 0.17%.

Ezen sók ismét mind százalékban vannak
eloszolva stb.

Végül minő légnemek vannak a vérben stb.
Megállapítottak, hogy a *vakfolt* átmérője a
szemben 1.81 milliméter, hogy egy *csapocskó* át-
mérője a *sárgafolt*on 0.0050 milliméter.

Tudjuk, hogy minden lélekzetvételnél 500
köbcm. levegőt ujtunk meg léldöntéskben.

Tudjuk, hogy az ingerület 1 mp. alatt 32
métert fut be idegeinken.

Tudjuk, mennyi epét, bélnedvet, gyomor-
nedvet stb. választunk ki 24 óra alatt.

Tudjuk végül, miféle alkotórészekből áll az
epe, a gyomorbél-nedv, miből állanak az izmok,
az idegek, az agy stb.

Ezek után azt hiszem, senki sem állíthatja
jogosan, hogy a jelenlegi orvostudomány nem bír
reális alappal, mert igenis van annak biztos, szil-
lárd alapja, még pedig *megdönthetetlen* tényekből,
melyek számtalan észlelet s kísérlet fáradságos
eredményei.

(Vége köv.)

Dr. Burfik Győző.

Csataképek.

(Részletek a „Szabadságharc emlékeim“ kiállításából.)

Sok jelenet maradt megörökítve nemcsak írásban,
de képen is a dicső napokból. Megannyi emlék, me-
lyeket a kegyelet hiven őriz.

A nagy érdekű kiállítás, mely a szabadságharc
emlékeit összegyűjtve, méltó záradék helye egy a fővá-
ros hazafias népének, mint a fővárosban megforduló
minden vidékinek, kiváló helyet foglalnak el a csata-
képek.

Számos egykoru festmény, domborművű kép, met-
szet és rajz örökíti meg a szabadságharc csata-jeleneteit.
Történelmi érdekű emléktárgyak ezek mind.

Megelevenednek szemünk előtt a bevezető harcok,
melyeket vérkeresztségben még nem részesült honvédeink
vittak a ráccokkal. 1848. július 11-én kapták a szerbek
az első leckét Versecnél, a hó vad futásban kerestek
menedéket. E csatáképekhez sorakozik a ráe Knityanin
tábornok és seregének egy domborművű, mint színezett
képe, melyek a római sáncoknál állást foglalt pártitók
táborát ábrázolják nagy hűséggel. Meg van örökítve az
1849. június 7-iki csata is a római sáncoknál, mely egyike
volt a legvéresebbeknek.

Az 1848. december 30-án vívott moóri csata több
részletét ábrázolják könyomatu s színes rajzok. A reánk
végzetes kimenetelű csatát Perzel 16 tábornok 5620
ember és 24 ágyuval vívta Jellasiék 16,000 embere és
52 ágyuja ellen. Azonfelül az ellenség készületlenül lepte
meg a magyar sereget. „Moornál is hősiessé barcoltak
a mieink“ — mondá a napokban a kiállításán Klapka
tábornok — „csak hogy kevesen voltak.“

Egész sorozata a képeknek tünteti fel Schlick
osztrák tábornok téli hadjáratának részleteit. A verpe-
léti, tarcali stb. ütközetek sokszorosan megvannak
örökítve, persze német forrásból. Ugy látszik Schlick
valódi reklam-generális volt, ki nem késett az utó-
világ számára különböző harcok pozitúráiban bátrahagyni
arcát, mert az bizonyos, hogy az ő alakja hűen van
mindenütt fényképezve.

Az erdélyi oláhok kegyetlenkedését Szeremky rajza
utau a magyar emigránsok által kiadott s a zalatnai
vérfürdőt ábrázoló képe tükrözi vissza. 1848. október
24-én mérszárolták le a 640 zalatnai menekülő lakost.
Ez igen ritka kép, miután a német kormány minden
példányt megsemmisített, melyet csak megkaparíthatott.

Bem erdélyi hadjárata sem maradt megörökítetlenül.
Győzelmes vonulása közben Kolozsvár felé megtámad-
tatván, a támadást visszaveri s eközben esik el Geramb
osztrák alezredes, mely jelenet képen látható. Az 1849.
március 2-án vívott győzelmes medgyesi ütközet, Nagy-
szében ostroma és bevetele Bem által, szép rajzok.
Megragadó szépségű s pompás kivitelű olajomatu:
„Bem a piskei hidon.“ Itt vívták honvédeink a leg hő-
siesebb kitartással kezdelmüket 1849. február 9-én.
Reggel 8 órakor kezdődött a csata, melyben Puebner
vezérlete alatt 11,000 osztrák katona 40 ágyuval harcolt
Bem 7,700 embere és 28 ágyuja ellen. Délutáni 4
órákor már futásnak kezdtek eredni honvédeink, de
Bem szava, ki megállásra bírja őket a Sztrigy felé
elvezető hidnál s ki felkiált: „ha a hid elveszett, Erdély
is elveszett“, újra támadásra vezeti őket. És mire beállott
az alkony, a császáriak teljesen visszaverettek.

Az 1849. február 5-én vívott branyiskói ütközet a
szabadságharc egyik legfényesebb fegyverténye s győ-
nyörűen van vissza is adva. Görgei maga írja: „Bra-
nyiskót megrohanni, akkor annyit tett, mint a bikát
szarván ragadni.“ De seregére nézve a branyiskói harcot
a „lenni és nem lenni“ kérdésének tartá, mert mögötte
is ellenség állt, előtte pedig Schlick egy megdönt és
bátor hadsereg élén. A feladat hősiessé lón megoldva,
Guyon ezredes vezérlete alatt a turóci és zólyomi zászló-
aljak vakmerő elszántsággal verték ki állásaikból az
ellenséget. Egy szép festmény örökíti e fényes harc
jelenetét.

Nagy méretű, szép festmény, mely azon jelenetet
ábrázolja, midőn a vörössapkások Szolnoknál halálmeg-
vetéssel rohannak a gyilkos ágyutűzbe és szuronyro-
hammal foglalják el az osztrák ágyukat.

A tápió-bicskei, kápolnai stb. esetek részletei szin-
tén láthatók. Gyönyörű kép a szolnoki ütközet rajza,
melyet Szeremley képe után a magyar emigránsok
adtak ki.

A Komárom vára körül vívott harcok s a vár
ostroma is számos képen van bemutatva. Budavár
ostromát és bevételét szintén számos képen látjuk.
Nagyon sikerült nagy olajfestmény és nagy könyomatu
bű kép ábrázolják Budavár bevételét. Henezi osztrák
tábornok megebesztülése is fel van tüntetve.

Rajzban látható a győri csata is, melyben az ifjú eszászár is részt vett.
Az orosz hadsereg felvonulását, táborozásukat is örökítik rajzok.
Egész csoport kép adja vissza a világi fegyvertétel szomorú jelenetét.
Ime, mennyi sok megtekintésre méltó drága emlékek, melyek visszavarázsolják szemünk elé az elmúlt idők nagy eseményeit.
Szűk tárcakeretben csak futólagos, szűk vonásokban sorolhattam fel egyes kikapott részleteket; az e mellett is szerfelett gazdag, rendkívül érdekes kiállítás megtekintése elégítheti csak ki a tudnivalókat és érdeklődést.

Sarkady Elemér,

Törvénykezés.

Gázi és bajusz? E kérdés fölött fog a miskolci járásbírósa dönteni a napokban; ki fogja mondani, hogy a kissé pikáns történetben, a kettő közül, melyik szerepelt tulajdonképp: a gázi-e, avagy a bajusz? — Az eset hőse Vida Etelka, a mi tavalyi szintársulatunk egyik primadonnája; nem valami komoly a történet, egy lap azt írja róla, hogy „a ki hallja, hamiskás mosolylyal adja tovább.” Történet ugyanis, hogy a nevezett énekesnő, ki jelenleg a miskolci szintársulatnál van, még július hónapban elhagyta Gerőfi szinigazgató társulatát, mivel nem kapott gázsit. Ezt tudniillik a kisasszony mondja. Ellenben az igazgató panaszt emelt a központnál s azt állította, hogy az „eltávozás okának — bajusza volt.” A központi tanács tagjai jót nevettek a furcsa indoklásra, ellenben a kisasszony rágalmozás és becstelenség miatt bepanaszolta volt igazgatóját. Már most megeshetik az, hogy a maliciózus igazgató kénytelen lesz bevallani, hogy az eltávozás okának — még sem volt bajusza. Az érdekes tárgyalás e hó 10-én volt Ruttkay kir. aljársbíró előtt.

Közgazdaság.

Nemzeti kiállítás Budapestén. Az országos központi ipartanács legutóbbi ülésén a millenium alkalmából Budapest rendezendő kiállítás ügyével foglalkozott. Baross Gábor kereskedelmi miniszter előadta, hogy a minisztertanács 1895-re egy országos nemzeti kiállítás rendezését határozta el. Rövid eszmecsere után az ipartanács örömdetes tudomásul vette a nemzeti kiállítás rendezésére vonatkozó miniszteri határozatot.

Mindenszentek és a munkaszünet. Mindenszentek napja az idén vasárnapra esik. A kereskedelmi miniszter ennek folytán e napra vonatkozólag kivételes intézkedéseket tett. Meg fogja engedni, hogy a sörök diszítésére szolgáló cikkek előállítására november elsején szabad; hasonlóképpen szabad lesz a temető környékén és cikkeket elárúsítani, a sörök helyreállítására vonatkozó ipari munkát (még ha ez aszfaltozó-, bádogos- vagy lakatosmunka volna is) teljesíteni, sőt a temető környékén élelmi- és tisztító cikkeket is árúsítani. A városban azok az üzletek, melyek sörkoszorúkat, sirlámpákat s egyáltalában a Mindenszentek napján divó kegyelet által fogyasztott cikkeket tartanak, e napon szintén nyitva lehetnek; más cikkeket azonban elárúsítaniok nem szabad.

A magyar kir. postatakarékpénztárnál
1891. szeptember havában a takarékforgalomban betétezt 506,243 frt 53 kr, visszafizettetett 450,989 frt 42 kr, a betétátlag ennél fogva e hónapban 55,254 frt 11 krral gyarapodott. Az összforgalom 1891. szeptember hónapban 957,232 frt 95 krt tett ki. 1891. szeptember havában mint betevő belépett 5,366. A betevők közül kilépett 3,899. A betevők számában tehát 1,467 szaporodás mutatkozik. Betevők számára e hónapban értékpapír 44,600 frt névértékben vásároltatott. A chequeforgalomban bevételt 11,895,632 frt 76 kr, visszafizettetett 11,588,958 frt 04 kr. A betétátlag tehát e forgalomban 306,674 frt 72 krajcárral gyarapodott. Az összforgalom 1891. szeptember havában 23,484,590 frt 80 kr. Chequeszámlatulajdonosok részére 8200 frt névértékű értékpapír vásároltatott. 1891. évi szeptember havában a számlatulajdonosok sorába való feltételre jelentkeztek 47-en. A magy. kir. postatakarékpénztár betétállaga 1891. szeptember 30-án: A takarékforgalomban 5,551,700 forint 82 1/2 kr, a chequeforgalomban 2,881,681 frt 70 1/2 kr, összesen 8,433,382 frt 53 kr. Az összes résztvevők száma 1891. szeptember 30-án: A takarékforgalomban 182,972, a chequeforgalomban 1295, az utóbbiak közül eddig 938-an a clearingforgalomhoz is csatlakoztak. 1891. szeptember 30-ig összesen 626 járadékkönyvecske állítattott ki, a melyeken összesen 1,154,010 frt névértékű értékpapír van az intézetnél elhelyezve. A betevők részére 1891. szeptember 30-ig változatlanok és számukra megküldetett 2,216,520 frt névértékű értékpapír.

Petroleum termelés. Érdekes tudni, hogy vajon mennyi petroleum is terem meg ezen az óriási földtekén. Hiszen némileg éppen aktuális is ez a kérdés most, a mikor a hosszú őszi (és nem sokára majd a téli) estéken ennek a folyadékknak a világítása mellett öljük az időt. Itt az egész földön jelenleg évenként 10,000 millió liter petroleumot termelnek s ennek fele az amerikai Egyesült Államokra esik. A bakui kertületben 1890 millió liter termelnek évenként s a források ott oly dusan fakadnak, hogy többet újra be kellett tömni, mert a petroleumot nem győzték elszállítani. Gácsországban mintegy 162 millió liter termelnek. Birmában mintegy 315 millió, Kanada 1215 millió. A birmai és kanadai forrásokat csak nem rég nyitották meg s azért még nem lehet tudni, hogy az ottani petroleum-ipar mekkorává fog fejlődni, akkor a mikor a szilkszerű szállító eszközök meg lesznek. A Mackenzie folyó völgyét a világ legnagyobb petroleum-vidékének tartják, de mintegy 640 kilométerre fekszik északra a kanadai pacificvasúttól. A kanadai petroleum kénmentes s azért nagy jövője van.

A szesz- és dohánycsempészést megakadályozása. Az új italmérségi jogvedékről szóló törvény elebe lépte következtében a szesz- és dohánycsempészést egyúttal a dohánycsempészést is a bazai vasúton levendő megakadályozása céljából a kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg rendeletet adott ki. A m. kir. államvasutak igazgatósága e rendeletet az összes vasuti alkalmazottakkal közölte és egyúttal utasította őket, hogy a pénzügyi biztosokat, kik most fel vannak jogosítva menetközben is kutatni a vonaton,

minden tekintetben támogassák s maguk is kövessenek el mindent a csempészet megállítására.

A gőzgépezésközlök és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság legközelebb folyó évi november hó első hetében fog vizsgálatokat tartani. Ezen alkalomból a jelentkezni óhajtok újabb is figyelemzetnek arra, hogy: 1. a jelentkezőnek magyar honosnak kell lennie, mit községi bizonyítvánnyal igazolhat; 2. a 18-ik életévet be kellett már töltenie, mit keresztlevéllel igazolhat; 3. erkölcsileg kifogástalan életének kell lennie, a mit az említett községi bizonyítványba befoglalhat; 4. igazolnia kell, hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gépek mellett gépkezelő felügyelete alatt legalább 6 hónapig működött. Az erről szóló bizonyítvány a községi eljárással is megerősítendő. A gépkezelőjelöltéktől megkivántatik, hogy írni, olvasni és beszélni is tudjanak az állam nyelvén; a kazánfűtő jelöltéktől pedig csak a számjegyek olvasása és az állam nyelvén megértése kívántatik, nyelvi tekintetben. Ajánlandó, hogy a vizsgálatra valamely kisebb tankönyv pl. a Kozák-féle alapján készüljenek. Ennek bolti ára 60 kr.

Szerkesztői üzenetek.

„Egy állapot.” Nagyon erős benne a didaktikai irány: tanítani akar inkább, mintsem élvezetet szerezni az olvasónak. Pedig az ilyen elméleti írásnak inkább szórakoztatónak kell lennie. Ha tanítani is akar a mű, azt is megteheti, de csak szórakoztatva. Szóval ne legyen az oktatás rovására a gyönyörködtetésnek. Persze az ön tárgya határozottan moralisztikus és bár elég választékos alakban jelenik is meg, szárazza lesz. Különböző meglátású előadás is, mennyire igyekezett életet önteni belé, úgy hogy a mű technikája is szinte erőteljes lesz. Sőt itt-ott tiros fraízokat is használ. Avagy nem találja különösnek pl. ezeket a sorokat: „Hol maradtak a boldog percek még édesebb pillanataikkal?” — Aztán meg a cím se valami jó hangzású. — Tehát nem közelíthetjük, ami azonban korántsem zárja ki azt, hogy ön ezután egyáltalán ne ne kopogtasson ezután nálunk. Más genreben — hisszük — jobbakat is kaphatunk öntől.

P. Ráczics. A beküldött jegyzőkönyvi kivonat szept. 10-iki dolgokat tartalmaz s így — a mint ön is beláthatja — annak okt. 13-án leendő közlése teljesen lehetetlen. Ha annak idején küldött volna be, igen szívesen közöltük volna, így azonban — sajnáljuk — de elkésett.

Naptár. Október.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
13 Kedd	Kálmán, Ede	Ede, Kálmán	1 Okt., Anan.
14 Szer.	Kalliszt p. vt.	Kalliszt	2 Ciporján
15 Csüt.	Terézia sz.	Hedvig, Terka	3 Aroep. Dénes
16 Pént.	Gál apát	Gál	4 Hierót

Felöl szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltóüggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

3064. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Leköszönés folytán az őfensége Rudolf koronaherceg nevét viselő alapítványi hely megüresedvén, felhivatnak mindazok, kik ezen alapítványi helyet elnyerni óhajtják az alábbi okmányokkal felszerelt kérvényeiket alulirt jegyzőnél 1891. évi november hó 10-ig benyújtásuk:

- a) fiu keresztlevele,
- b) illetőségéről bizonyítvány,
- c) iskolai bizonyítvány,
- d) a fiu és szüleinek vagyoni helyzetéről szóló bizonyítvány.

Moholon, 1891. évi október hó 9-én.

Mikosevics Antal,

Vén Ferenc,

jegyző.

bíró.

3466. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rapp Márton filipovai lakos önkéntes árverési ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Lality községében fekvő, a lalityi 748. sz. betétben A. 1. 1861. r. sz. alatt foglalt s Rapp Márton nevén álló ingatlanra 415 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi november hó 25-ik napján délutáni 3 órakor Lality községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1891. évi augusztus hó 30-án.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

7233. szám.

kig. 1891.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába bekebelezett Bezdán községében megüresült irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt.

Felhivatnak a pályázni szándékozők, hogy sajátkezűleg irt és a vármegyei 6/1881. közgy. sz. a. meghozott szabályrendelet értelmében felszerelt kérvényüket f. évi október hó 24-éig ezen hivatalnál nyújtsák be.

Zombor, 1891. október 3-án.

Főszolgabíró helyett:

Dr. Széchenyi Tamás,

3—2

szolgabíró.

Arverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a déronyai árvtár végrehajtónak Lazity Maxim végrehajtást szenvedő elleni 147 frt 77 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Déronya községében fekvő, a déronyai 86. sz. betétben A. I. 903, 904. r. sz. alatt foglalt Lazity Maxim és Lazity Danilovitz Násza nevén álló, s az 1881. évi 60. t. c. 156. §-a pontja értelmében egészben elárverezendő ingatlanokra 142 frt kikiáltási árban, — továbbá a déronyai 696. sz. betétben A. I. 1019, 1020. r. sz. alatt foglalt ingatlanokból — a melyeket 32 frt 50 kr váltáságtól terhel — Lazity Maxim után Szemendity Jovánt megillető 1/2 ed rész jutalékára 160 frt 50 kr kikiáltási árban, s végre a déronyai 653. sz. betétben A. 1. 292. r. sz. alatt foglalt s Lazity Maxim nevén álló ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi október hó 17-ik napján délutáni 3 órakor Déronya községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1891. évi július hó 23-én.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

3461. szám.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a lalityi gör. kel. egyház-pénztár végrehajtónak Gruin Fülöpnek Krivokutya Milica végrehajtást szenvedő elleni 72 frt 98 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Lalityon fekvő, a lalityi 748. sz. tkvi betétben A. I. 1—3 sorsz. a. foglalt szőlő, ház és kertre az árverést 685 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokat az 1891. évi december hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor Lality községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fogja.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 68 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1891. évi szeptember hó 2-án.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

3464. sz.

tkvi. 1891.

Arverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Suszter Pál végrehajtónak Vlesek Farkas János végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Pivnicán fekvő, a pivnicai 345. sz. tkvben A. I. 1. sorsz. ház és beltekre az árverést 486 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi december hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor Pivnicán községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fogja adni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 48 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1891. évi szeptember hó 4-én.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Pályázat.

A szenttamási (Bácsi.) róm. kath. iskolaszék egy megüritült tanítói állásra pályázatot hirdet. Az állás javadalmazása következő: 1. Kézpénzben 500 frt. 2. Legelőföld illetmény helyett évi 100 frt. 3. Tanítói lak fűtésére 84 frt. 4. Tanterem fűtésére 40 frt. 5. Tanterem tisztítására 30 frt. 6. Ismétlő iskola tanításért 20 frt. 7. Irószerekre 15 frt. 8. Szabad lakás.

A kellőleg felszerelt folyamodványok a szenttamási róm. kath. iskolaszékre címezve, nt. Matoss János esperes és iskolaszéki elnökhöz **október 25-ig** Szenttamásra lesznek beküldendők. Az állás november 1-én elfoglalandó.

Szenttamás, 1891. október 4-én.

MATOSS JÁNOS,

esperes-plébános, iskolaszéki elnök.

4-1

Hirdetmény.

A „palánkai kaszinó-egylet” összes helyiségeit zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján folyó évi november hó 1-étől több évre bérbé adja.

Pályázók felhívattak, miszerint írásbeli zárt ajánlataikat — melyben a megajánlott évi bér megemlíttendő s ennek 10%-a kézpénzben csatolandó — f. évi október hó 18-áig a kaszinó-egyleti igazgató címére beküldjék.

Az ajánlatnak alulirott választmány által történt elfogadása esetén, a megajánlott évi bérnek kézpénzben csatolt 10%-a bántatpénzzel szolgál a bérbevevő mulasztása folytán esett kár vagy bér erejéig.

A bérlet f. évi november hó 1-én okvetlenül átveendő, ellen esetben bérbevevő bántatpénzét veszti.

A többi feltétel a kaszinó igazgatójánál megtekinthető.

A „palánkai kaszinó-egylet” választmány.

Pályázat.

A dautovai róm. kath. népiskolánál az egyik tanítói állomás megtresedvén, erre **f. évi október hó 31-ig** pályázat hirdetetik.

Az állomás össze van kötve: a község pénztárából előleges negyedévi részletekben fizetendő 375 frt évi kézpénz fizetés; 25 frt az ismétlő iskola ellátásáért — tehát összesen 400 frt; és külön álló szabad lakás, mely áll: 2 szoba, konyha, éléskamra, egy istállóból és 430 \square öles házhoz osztott kertből.

Pályázhatnak férfi tanítók — a kántori teendőkben járások előnyben részesülnek. A megválasztott megerősítése után azonnal köteles állását elfoglalni. A pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényüket a dautovai róm. kath. iskolaszékre címezve ft. Schröder György ker. esperes urhoz Gákovára küldjék.

3-3

Dobozy János,

iskolaszéki elnök.

5915. sz.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás-Paraga községeiben a halálozás folytán megüritült körorvosi állásra, mely 400 frt fizetés, s 40 kr látogatási díjjal van összekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **folyó évi október hó 18-áig** hozzám nyújtsák be.

Palánkán, 1891. évi szeptember hó 17-én.

CSUPOR GYULA,

főszolgabíró.

3-3

578. szám

1891.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró 5342. és 5346. 1890. sz. végzése által a cservenkai mezőgazdasági népbank végrehajtójává Arnbrusztter József és társai bresztovái lakosok ellen 625 frt tőke, ennek 1890. évi október hó 11. napjától számított 6% kamatai, és eddig összesen 105 frt 01 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 730 frt 80 krra becsült koesi, ló, butor, ágyneműk, gabna és borból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4379/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Bresztovácson alperes lakásán leendő eszközzésére **1891. évi október hó 30-ik napjának délelőtti 10 óra** határidővel kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1891. évi október hó 6. án.

Oláh János,

kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Tovarisova községe árvtárának nyilvánosítására sürgősen keres egy szakértőt és két napidijas irnokot. A szakértő díja alku útján fog megállapítani, az irnokok napidija 1—1 forint.

Tovarisován, 1891. okt. 5-én.

2-2

Az előjáróság.

Házeldadás.

A sztapári úton levő 19. számú házam — szemben a megyei székházzal — szabad kézből eladó.

Feltételek alulirotnál Pécssett, esetleg Esztergamy Károly urnál Zomborban megtudhatók.

Kovácsfi Kálmán,

kir. főmérnök.

3-3

Budapesti Hirlap

Mindenki, a ki alkalmazást keres vagy alkalmazást adhat, a „BUDAPESTI HIRLAP” apró-hirdetéseit által nélkülözheti a közvetítőket.

Régi dolog, hogy a közvetítés sok pénzbe kerül és a viszonyokat egyáltalán tekintve, gyakran fordul elő, hogy a költséges közvetítés dacára sem az alkalmazást kereső nem jut könnyen helyhez, sem az alkalmazást aó nem kap könnyen megbízható embereket. Oka ennek főleg az, hogy a munkaadó és munkakereső a vevő és az eladó nem érintkezik közvetlenül. A közvetlen érintkezés pedig marcap alig van hathatós eszköz, mint egy elterjedt lapban való hirdetés. A „Budapesti Hirlap” apró-hirdetési rovata pedig naponta legkevesebb 90,000 ember által olvastatik. (A lap naponta 30,000 példányban jelenik meg; legkevesebb három olvasót lehet számítani egy-egy lapra.) Kereskedő, aki könyvet, iratadást, gyökörököt keres, vagy viszont azok, akik hasonló alkalmazást keresnek; a gazda, aki kasznárt, ispiant, vagy gazdasági gyökörököt keres és viszont akik ajánlkoznak; a házásszony, aki szakácsnót, szobaleányt, dajkát, cselédeleinyt keres és hasonlóan szolgálók, akik helyet keresnek; birtokeladás, üzleteladás, birtokbérlet, házeldadás, házvetel, nevelő, nevelőnői, házezetőnői, gazdasszonyi és egyéb pályázat, lakáskiadás és lakás bérbeveteli hirdetések, szóval az életközéleget minden társaságban könnyen és olcsó pénz n a

„Budapesti Hirlap” apró-hirdetéseit által élt lehet elérni.

Családi jelentésekre,

eljegyzési hírekre, hymen hírekre,

esküvőre való meghívásokra, születési jelentésekre,

névnap gratulációkra, gyászjelentésekre

és minden efféle

közleményekre

a „Budapesti Hirlap” apró-hirdetési

rovata hiválónan alkalmas.

A hirdetési díjak igen olcsók. Mindannyiszor, a hányzor a hirdetés megjelenik, egy-egy szó két krajcárba kerül, vastagabb betűvel négy krajcár. Címelt ellátott hirdetéseknel meg egy-egy hirdetés után 30 kr kinstári bélyegilleték külön jár. Ha a cím nincsen kitéve, hanem a hirdetés egy szó, hogy „Cím a kiadóhivatalban megadható”, akkor bélyegdíjat nem kell fizetni. A kiadóhivatal ilyen esetben minden díj nélkül megmondja a kérézőskötőknek az illető címét, sőt vidékre díjtalanul levelez is, ha a kérézőskötő a postabélyegzet beküldi. Helyben a hirdetések a kiadóhivatalban vétetnek föl kézpénzben, vidékről a post legalkalmasabban postautalványon lehet küldeni. A „Budapesti Hirlap” előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr. egy hónapra 1 frt 20 kr. A cím egy-szerűen: „Budapesti Hirlap Kalap-utca 16.”

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiu azonnal alkalmazást nyerhet

Mayer és Thum

fűszerkereskedésében,

Zomborban.

*-6

892. szám.

kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Vilovó községében üresedésbe jött s 200 frt évi fizetéssel ellátott gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik. Felhívattak a pályázni óhajtók, hogy korukat, magyar honpolgárságukat, erkölcsi magaviseletüket, testi épségüket és eddigi szolgálataikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi október hó 15-ig Vilovó község elöljáróinál nyújtsák be.

A megkivántató ruházatot a rendőr sajátjából köteles beszerezni.

A magyar nyelvet bírók, valamint a kiszolgált altisztek és csendőrök előnyben részesülnek. Vilovón, 1891. évi szeptember 25-én.

Mandics Döme,
jegyző.

Golics Áca,
3-3 bíró.

Méltóságos báró Rédl Lajos ur rasztinai ménéséből 10 darab számfeletti, részben felfedezett anyakancák október 20-án reggeli 9 órakor Rasztinán megtartandó árverésen lesznek a legtöbbet ígérőnek eladva.

Bővebb felvilágosítással a rasztinai kasznári hivatal (u. p. Gákova) szolgál.

610. szám.

1891.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbíró 4-28. számú végzése által Bersuder Adél apatini lakos végrehajtójává Tuczakovits József és neje Kata apatini lakosok ellen 240 frt tőke, ennek és pedig 120 frt után január hó 1-től és 120 frt után 1891. évi július hó 1-ső napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 31 frt 67 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 482 frt 80 krra becsült butor, ágyneműk, koremsai sz-relvények és egyéb házi eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 5123/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Apatinban, alperes lakásán leendő eszközzésére **1891. október hó 31-ik napjának délelőtti 9 óra** határidővel kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 121. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1891. évi október hó 6-án.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

3465. szám.

tkvi 1891.

Árverési hirdetmény.

A hódásghí kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Preichnich Antal végrehajtójának Leh szül. Lex Anna végrehajtást szenvedő elleni 453 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghí kir. járásbíró) területén lévő, Filipova községében fekvő, a filipovai 214. sz. betétben A. I. 410., 411. r. sz. a. foglalt s Leh sz. Lex Anna nevén álló ingatlanra és hozzá tartozó 3/2829 ed rész közös legelő jutalékra 2815 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi december hó 16-ik napján délutáni 3 órakor Filipova községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10% át kézpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bántatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghon, 1891. évi augusztus hó 30. án.

A hódásghí kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.